Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування медичної частини № 65 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Полтавській області

24.02.2026

м. Полтава, 2026

І. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.02.2026 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування медичної частини № 65 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Полтавській області (далі – медична частина, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ у складі:

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Яковенко Віра Сергіївна, представник громадської організації;

Беза Сергій Євгенійович, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Медична частина № 65 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» (далі – заклад, медична частина) у Полтавській області знаходиться за адресою: вулиця Паркова, 12, село Божківське, Полтавський район, Полтавська область.

Медична частина розташована на території Державної установи «Божковська виправна колонія (№ 65)» (далі – установа) та здійснює медичний контроль за станом здоров'я та надання медичної допомоги особам, які тримаються в установі.

Планове наповнення установи становить 426 осіб. На день відвідування в установі виконання покарань утримувалось 169 засуджених осіб та 17 осіб узятих під варту.

Керівництво: **Коломієць Юлія Миколаївна** – завідувач медичної частини.

Медична частина має ліцензію на медичну практику за спеціальностями: організація з управління охороною здоров'я, наркологія, стоматологія, терапія, рентгенологія, психіатрія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, педіатрія, ультразвукова діагностика; за спеціальностями молодших спеціалістів з медичною освітою: лікувальна справа, сестринська справа, рентгенологія, лабораторна справа (клініка).

Штатна чисельність персоналу закладу складається із 23 посад, в тому числі: завідувач медичної частини-лікар – 1,0 шт.одн., лікар-психіатр – 0,5 шт.одн., лікар-стоматолог – 1,0 шт.одн., лікар терапевт – 1 шт. одн., лікар-рентгенолог – 0,5 шт.одн., лікар-нарколог – 0,5 шт.одн., лікар-гінеколог – 0,5 шт.одн., лікар-інфекціоніст – 0,5 шт.одн., лікар з УЗД – 0,5 шт.одн., лікар-педіатр – 0,5 шт.одн., асистент фармацевта – 0,5 шт.одн., фельдшер – 5,5 шт.одн., сестра медична зі стоматології – 0,5 шт.одн., сестра медична – 6 шт.одн., молодша сестра

медична – 5 шт.одн., лаборант – 1 шт.одн., рентгенлаборант – 0,5 шт.одн, дезінфектор – 0,5 шт.одн.

Вакантною залишається посада клінічного психолога – 1 шт.одн.

Під час відвідування група НПМ безперешкодно оглянула приміщення закладу, ознайомилась з умовами організації надання медичної допомоги засудженим та ув'язненим особам, провела конфіденційні бесіди з пацієнтами, яким надається медична допомога.

У складі медичної частини наявні: кабінет терапевта, маніпуляційний кабінет, кабінет для проведення рентгенологічних досліджень, кабінет лікаря-психіатра, стоматологічний кабінет, гінекологічний кабінет, кабінет УЗД, кабінет ЗПТ, кімната для санітарно-гігієнічних процедур, 2 ізолятори (розраховані на одночасне перебування 6 пацієнтів), 2 палати для соматичних хворих (розраховані на одночасне перебування 11 пацієнтів). На першому поверсі медичної частини облаштовано палату для маломобільних осіб (розрахована на перебування 3 пацієнтів), однак при відвідуванні було з'ясовано, що 2 маломобільні пацієнтки перебувають у палаті на 2 поверсі, що не пристосований для перебування таких осіб.

На території закладу наявний прогулянковий дворик.

У медичній частині наявне відповідне медичне обладнання: ЕКГ апарат, автоматичний зовнішній дефібрилятор, рентгенофлюорографічний апарат та флюорограф – цифрові 2 окремих апарати, дентальний рентгенапарат, апарат УЗД Neusoft N7.

На день відвідування на медичному обслуговуванні перебувало 172 особи.

В установі організовано доступ осіб, ув'язнених та позбавлених волі, до медичної частини цілодобово. У відділеннях соціально-психологічної служби наявні журнали попереднього запису на амбулаторний прийом в медичній частині.

В установі перебувають 12 осіб з інвалідністю: I група інвалідності – 1 особа, II група інвалідності – 1 особа, III група інвалідності – 10 осіб. У всіх осіб з інвалідністю наявні індивідуальні програми реабілітації.

На день відвідування на обліку у медичній частині перебувало 69 пацієнтів з підтвердженим діагнозом вірусу імунодефіциту людини (далі – ВІЛ). Усі пацієнти отримують антиретровірусну терапію (далі – АРТ) за 5 схемами лікування за рахунок коштів Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» (далі – ДУ «ЦОЗ ДКВС України»).

У 2025 році на ВІЛ обстежено за допомогою швидких тестів (далі – cito-test) 455 осіб, у 2026 – 98 осіб, забір крові на імуноферментний аналіз (ІФА) у 01.01.2026 році не здійснювався, проведено імунологічне обстеження (CD4 клітини) у 2025 році – 64 особам, у 2026 році – 12 особам та обстеження на вірусологічне навантаження проведено у 2025 році 56 – особам, у 2026 році – 4 особам. Наявний наказ про призначення відповідальних медичних працівників за здійснення заходів з протидії ВІЛ-інфекції серед осіб позбавлених волі.

«Контрольна карта диспансерного нагляду за ВІЛ-інфікованою особою» (Форма № 030-5/о) в наявності на всіх ВІЛ-інфікованих осіб в електронному вигляді у медичній інформаційній системі «ВІЛ-інфекція в Україні» (далі – МІС ВІЛ).

Медична частина забезпечена двомісячним запасом лікарських засобів для проведення антиретровірусної терапії(АРТ) 4 пацієнтам, які її отримують і звільняються з установи виконання покарань.

Медичним персоналом проводиться обстеження на наявність вірусного гепатиту С (далі – ВГС) швидкими тестами.

У 2025 році проведено 313 обстежень на виявлення хронічного вірусного гепатиту С за допомогою cito-test, із них виявлено 16 позитивних випадків, у 2026 році проведено 48 обстежень, із них виявлено 5 позитивних випадків.

На час відвідування в установі перебуває 23 пацієнти з підтвердженим діагнозом ВГС, із них 23 особи отримують противірусне лікування. Лікування проводиться за рахунок коштів державного бюджету.

У 2025 році проведено 718 рентгенологічних обстежень та у 2026 році – 142 рентгенологічних обстежень для виявлення пацієнтів з діагнозом туберкульоз (далі – Тб (+)).

Кількість пацієнтів у яких підтверджено діагноз туберкульоз у 2025 році – 1 пацієнт, 2026 році – відсутні. 21 пацієнту проводиться протирецидивне лікування протягом 2-х років.

Для діагностики туберкульозу проводяться наступні методи обстеження: рентгенографія, мікроскопія мокротиння. Функціонує пункт збору мокроти в медичній частині, обладнаний відповідно до вимог чинного законодавства.

У 2025 році проведена молекулярно-генетична діагностика за допомогою апарату GeneXpert 29 особам, у 2026 році – 13 особам та впродовж доби після підозри наявності діагноза Тб (+) в лабораторії міської медичної частини № 23 ДУ філії «ЦОЗ ДКВС України» у Полтавській області.

У медичній частині наявний наказ про створення комісії з інфекційного контролю за туберкульозом, проведені відповідні заходи інфекційного контролю, негайно здійснюється невідкладна ізоляція пацієнтів з підозрою на туберкульоз до уточнення діагнозу, а саме: терміново, після підозри, пацієнта переводять до стаціонарної палати медичної частини для госпіталізації та лікування.

Амбулаторну допомогу з 01 січня 2026 року надано 9060 особам, середнє число амбулаторних відвідувань за день – 150 осіб. У 2026 році стаціонарно отримали відповідне лікування – 27 осіб, в закладах охорони здоров'я ДУ «ЦОЗ ДКВС» проліковано – 16 засуджених та комунальних закладах охорони здоров'я – 1 засуджена, яким була надана невідкладна медична допомога (ургентно).

На обліку у лікаря-сімейної медицини перебуває 150 осіб, у лікаря-психіатра – 48 осіб. Медичні дані пацієнтів вносяться в єдину інформаційну систему для закладів охорони здоров'я «HELSI».

В установі наявна ліцензія на право провадження господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів від 16.07.2019 № 942.

В установі запроваджено замісну підтримувальну терапію (далі ЗПТ), що забезпечує безперервність ЗПТ під час утримання в установі осіб. На час відвідування ЗПТ отримують 34 пацієнти.

Лікар-нарколог здійснює огляди згідно затвердженого графіку прийому.

Соціально-психологічний супровід пацієнтів, яким надається ЗПТ здійснює лікар-психіатр.

В установі функціонує будинок для засуджених жінок з дітьми віком до трьох років. У штаті наявний лікар-педіатр.

Укомплектована посади лікаря-гінеколога для надання гінекологічної допомоги, наявне обладнане приміщення для огляду жінок, достатня кількість наборів гінекологічних оглядових одноразового застосування, наявний багатофункціональний апарат УЗД Neusoft N7. Створені спеціальні умови для вагітних жінок (спеціальне харчування, вітаміни, допологовий нагляд).

Існує можливість провести медичний аборт в гінекологічному відділенні комунального підприємства «1-А міська клінічна лікарня» Полтавської міської ради. Засуджені, які вагітні, беруться під нагляд, в медичній частині спостерігаються та обстежуються в умовах медичної частини, за необхідністю та наявністю показань направляються до комунального підприємства «1-А міська клінічна лікарня» Полтавської міської ради для надання консультативної чи медичної допомоги.

При необхідності проведення додаткових обстежень або лікування, засуджені та ув’язнені особи мають можливість отримати медичну консультацію та допомогу у закладах охорони здоров’я різних форм власності.

Філією Державної установи «Центр охорони здоров’я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Полтавській області укладено договір із Товариством з обмеженою відповідальністю «ТАРКОМ ЕКОСЕРВІС» від 27.01.2026 № 15-01-26/1А про надання послуг з управління небезпечними відходами.

Під час відвідування групою НПМ вивчено медичну документацію.

У ході вибіркової перевірки встановлено, що протерміновані лікарські засоби відсутні.

Лікарські засоби отримані від родичів зберігаються у медичній частині в окремій шафі, інформація про передачу та отримання таких ліків фіксується у спеціальному журналі.

Наявні карти обліку лікарських засобів та їх аналогів, виробів медичного призначення і технічних та інших засобів реабілітації, отриманих від родичів та інших осіб. У медичній документації (медична карта амбулаторного хворого № 025/о або медична карта стаціонарного хворого № 003/о) наявні заяви від родичів засуджених або інших осіб про передачу лікарських засобів, виробів медичного призначення і технічних та інших засобів реабілітації за умови їх

призначення лікарем та погодження із завідувачем медичної частини з підписом особи позбавленої волі про ознайомлення.

Кабінети медичної частини забезпечено бактерицидними опромінювачами. Дезінфекція проводиться відповідно до затверджених графіків прибирань та режиму кварцування приміщень, ведуться журнали прибирань та обліку роботи кварцових ламп.

Первинний огляд по прибутті в установу ув'язнених та засуджених осіб проводить лікар та/або черговий фельдшер. Повне медичне обстеження проводиться протягом 14 діб у дільниці карантину.

Профілактичні огляди здійснюються один раз у 6 місяців для пацієнтів із соматичними захворюваннями, один раз у 3 місяці для пацієнтів із кардіологічними захворюваннями, всі інші спеціалісти проводять огляд відповідно до графіку за потреби.

Наявний журнал обліку результатів проходження профілактичного медичного огляду, журнал ведеться відповідно до встановлених вимог чинного законодавства.

Проводяться обов'язкові попередні та профілактичні медичні огляди засудженим, які працюють на об'єктах харчування, пральні, лазні, кімнатах для тривалих побачень, дільницях розведення і вирощування тварин відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 № 559 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок».

В установі проводиться огляд ув'язнених осіб на наявність тілесних ушкоджень під час відвідування лазні. Ведеться журнал обліку проведення оглядів у лазні установи.

У приміщенні медичної частини наявне гаряче водопостачання, ув'язнені та засуджені особи мають вільний доступ до питної води.

До посадових інструкцій (функціональних обов'язків) медичного персоналу включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. У медичній частині відсутній клінічний психолог, що ускладнює надання своєчасної та ефективної медичної допомоги ув'язненим та засудженим особам, що може призвести до серйозних наслідків для пацієнтів, які мають розлади психічного здоров'я та потребують психологічної допомоги.

Відповідно до пункту 85 доповіді ЄКЗК щодо проведеного візиту в Україну з 16 по 27 жовтня 2023 року ЄКЗК наголошує на необхідність посилення надання психологічної допомоги в установах, а також розвитку підготовки та ролі пенітенціарних психологів, особливо в частині терапевтичної клінічної роботи із

засудженими. Необхідно докласти зусиль для набору клінічно підготовлених психологів, які повинні бути частиною медичної команди.

2. У медичній частині наявний зовнішній автоматичний дефібрилятор, який не використовується у зв'язку з відсутністю електродів, що не забезпечує використання приладу у разі необхідності надання домедичної допомоги засудженим при лікуванні гострої фібриляції передсердь та попередження клінічної смерті, відповідно до Порядку надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 № 441.

3. У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2 - 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», медична частина не в повній мірі пристосована для утримання маломобільних осіб (кабінети лікарів-спеціалістів розташовані на 2 поверсі будівлі у приміщенні, де відсутні пандуси, поручні, підйомники та інші інтелектуальні пристосування).

4. У порушення вимог до приміщень тимчасового зберігання відходів, визначених у Державними санітарними нормами та правилами «Дезінфекція, передстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11.08.2014 № 552, відходи медичного походження зберігаються у санітарно-гігієнічному приміщенні для персоналу.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» забезпечити:

заповнення штатної посади клінічного психолога;

забезпечити електродами зовнішній автоматичний дефібрилятор для надання домедичної допомоги засудженим при лікуванні гострої фібриляції передсердь та попередження клінічної смерті;

виконання вимог Державних будівельних норм України В.2.2 - 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»;

обладнати належне приміщення для тимчасового зберігання відходів.

До звіту додаються наступні документи та матеріали: фото до звіту.

Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини **Лариса Кармазін-Денисенко**

Фото до звіту

Фото 1

Фото 2

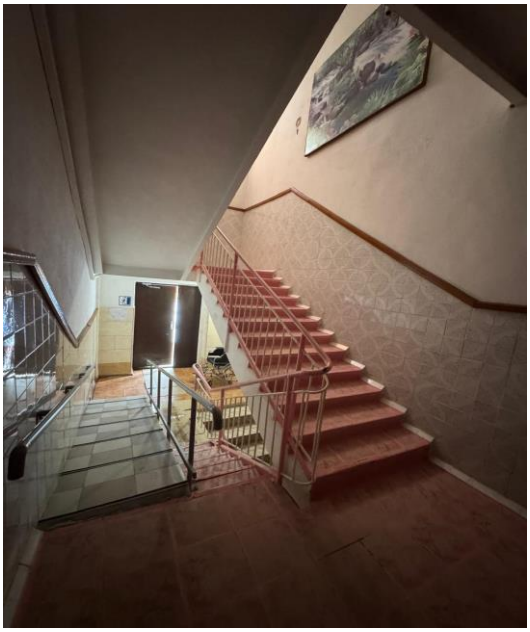

Фото 3

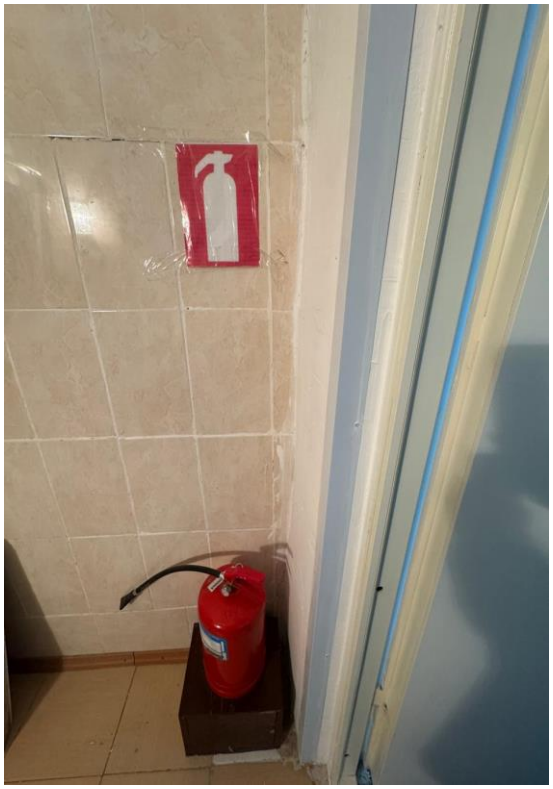

Фото 4

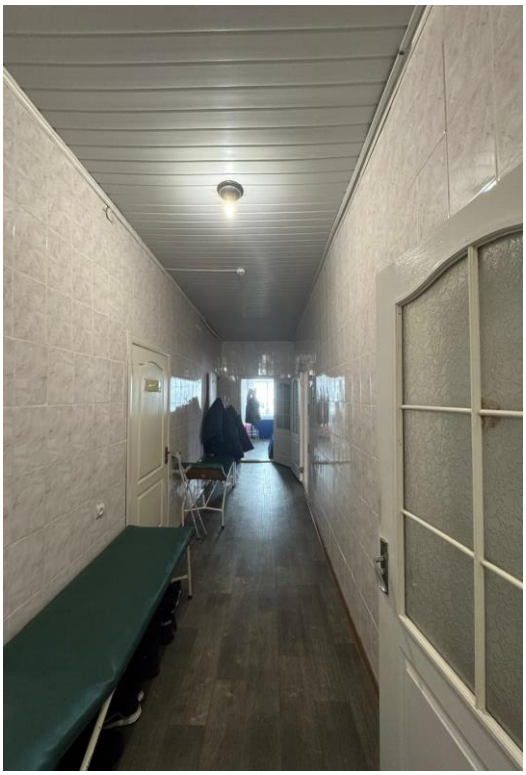

Фото 5

Фото 6

Фото 7

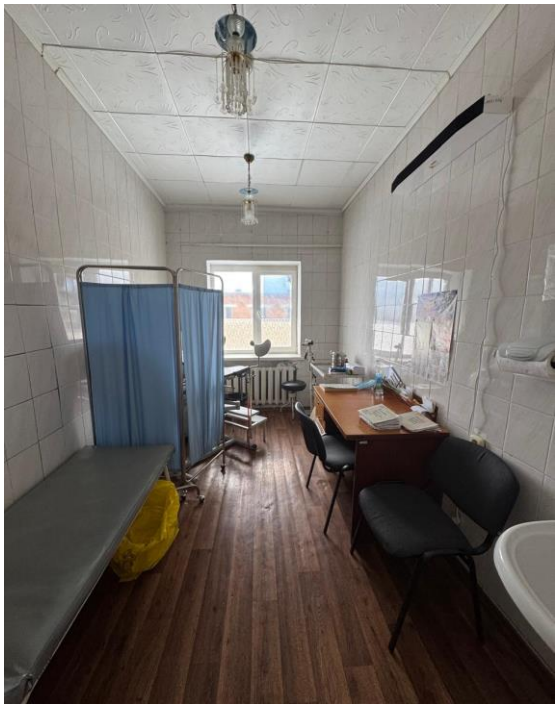

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

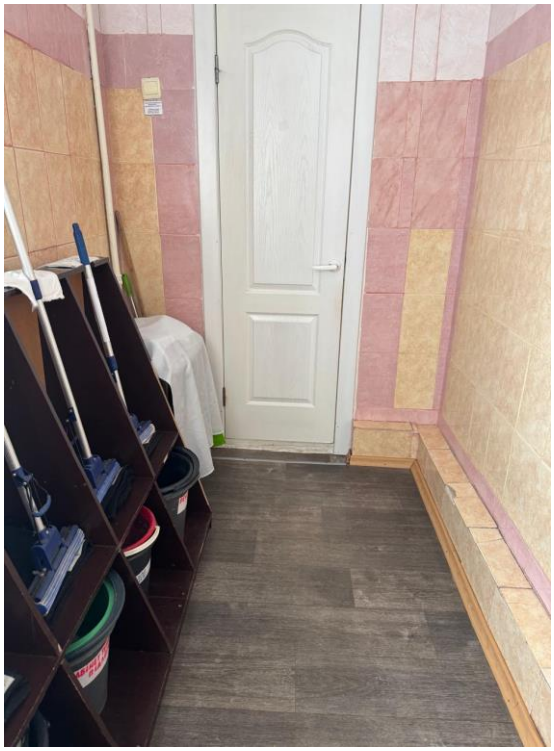

Фото 12

Фото 13

Фото 14

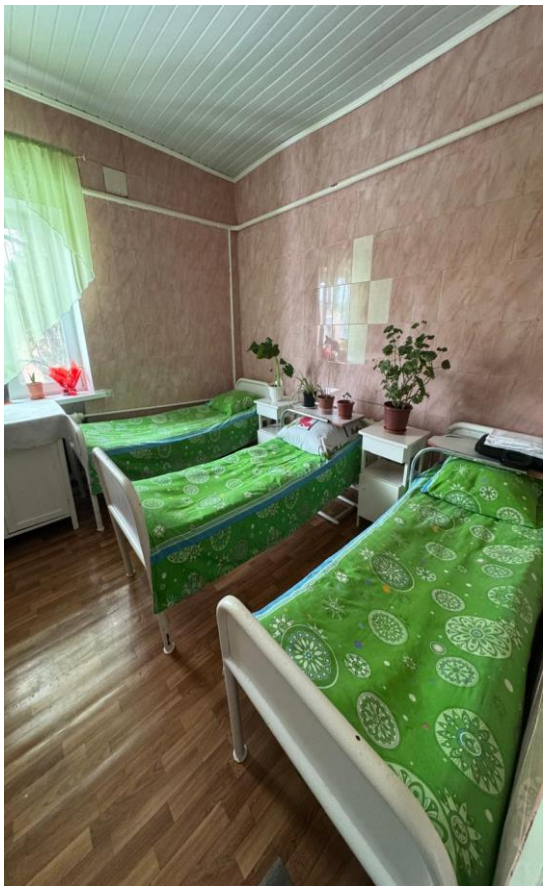

Фото 15

Фото 16

